

Zajednica Opština Crne Gore

Razmjene iskustava o integraciji neformalnih naselja i legalizaciji

ZAKLJUČCI:

- Saradnja između asocijacija lokalnih vlasti na temu integracije neformalnih naselja i legalizacije, ali i na druge teme od značaja za lokalnu samoupravu, je veoma korisna i treba je pospješivati.
- Problematika uređenja prostora, upravljanja zemljištem, komunalnih djelatnosti i zaštite životne sredine na lokalnom nivou slična je u svim zemljama u okruženju, te je razmjena iskustava u ovim oblastima poželjna i dragocjena.
- Opštine i gradovi nisu dovoljno upoznati sa rezultatima aktivnosti međunarodnih projekata, kao ni sa pilot projektima koji se sprovode na lokalnom nivou a vezani su za integraciju neformalnih naselja, participaciju građana i druge inovativne pristupe rješavanju neformalne i nelegalne gradnje. Stoga je potrebno jačati kanale komunikacije i razmjene, i inicirati više stručnih skupova koji bi bili što dostupniji predstavnicima lokalnih samouprava iz regiona.
- Stručnjaci okupljeni oko Odbora za urbanizam i stanovanje i Komisije za uređenje prostora i komunalne djelatnosti, **kao rezultat Razmjene iskustava, ističu suštinu razliku između pojmova „legalizacije“ kao formalno-pravnog / administrativnog čina i „procesa integracije neformalnih naselja“ kao kompleksnog pristupa saniranju i konsolidovanju djelova naselja kroz urbanističko planske, komunalno-infrastrukturne, društveno-ekonomske i druge mjere.**
- U buduća zakonska rješenja neophodno je ugraditi definiciju neformalnih naselja, koja bi poslužila kasnije i za lakšu tipizaciju i mapiranje ovih pojava u prostoru.
- Saradnja između lokalnih i centralnih vlasti na rješavanju problematike neformalnih naselja, ali i po drugim pitanjima od značaja za lokalnu samoupravu, mora biti zasnovana na partnerstvu i međusobnom dijalogu. Rješavanje problematike nelegalne gradnje i integracije neformalnih naselja zahtijeva integralni međusektorski pristup.
- Prilikom izrade novih i izmjene postojećih propisa kojima se uređuju prostorni odnosi, izgradnja i građevinsko zemljište, neophodno je konsultovati predstavnike lokalnih samouprava i njihova iskustva iz prakse uključiti u nova zakonska rješenja, koja će biti primjenjiva i efikasnija od prethodnih.
- Dobar način za iniciranje rešavanja problema nelegalne gradnje su pilot projekti u gradovima, čije rezultate treba diseminirati putem asocijacija opština, stručnih tijela i regionalnih mreža. Projekte međunarodnih organizacija treba usmjeravati u tom pravcu.
- Pojednostavljanje postojećih procedura za izdavanje dozvola jedan je od načina za sprečavanje pojave novih nelegalnih objekata i naselja, te za ovaj princip treba da se zalažu lokalne samouprave prilikom izrade novih propisa o izgradnji.